



**Diyanet-SenTV**  
**GYS**



# 6245 SY. HARCIRAH KANUNU

Kabul Tarihi: 10/2/1954  
Yayımlandığı Resmî Gazete:  
Tarih: 18/2/1954 - Sayı: 8637

**Diyanet-SenTV**

# KAPSAM

## KISIM I

### Umumi Hükümler

Kanunun şümulü:

■ Madde 1 -

■ a) Umumi Muvazeneye dahil (**\*genel yönetim kapsamındaki**) dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

■ b) (Değişik: 25/6/1958-7145/1 md.) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

■ c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.





## SORU:

Aşağıdaki kurumlardan hangisi 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında değildir?

- a) Türk Dil Kurumu
- b) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- c) Ankara Büyükşehir Belediyesi
- d) Türkiye Vakıflar Bankası A.O.



## ÖZEL DÜZENLEME:

Cumhurbaşkanı

*Reisicumhurun seyahat masrafları:*

- Madde 2 –
- Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.



# TANIMLAR:

Tarifler:

■ Madde 3 – (Değişik: 11/12/1981-2562/1 md.)

■ Bu Kanunda geçen;

■ a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

■ b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

■ c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

■ d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

■ e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

■ f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları;

■ g. (Değişik: 10/9/2014-6552/89 md.) Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim

özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

■ h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.



## HARCIRAH VERİLECEKLER:

Harcırah verilecek kimseler:

- Madde 4 –(Değişik: 11/12/1981-2562/2 md.)
  - Bu Kanunda belirtilen hallerde:
    - 1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;
    - 2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
    - 3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;
    - 4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;
    - 5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;
    - 6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde ya da refakatsiz olarak görevlendirilen erbaş ve erlere;
    - 7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)
    - 8. Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;
    - 9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;
    - 10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;
    - 11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;
- Harcırah verilir.



## SORU:

Aşağıdakilerden hangisine 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında harcırah ödenmez?

- a) Büyükelçi
- b) Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan öğretmen
- c) Katip
- d) Cumhurbaşkanı





## SORU:

6245 sayılı Kanuna göre, aşağıdakilerden hangisi memur ve hizmetlinin harcırah verilebilecek aile fertleri arasında yer almaz?

- a) Bakmakla yükümlü olduğu babası
- b) Bakmakla yükümlü annesi
- c) Evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi
- d) Bakmakla yükümlü olduğu kız kardeşinin eşi



## HARCIRAH: (MD. 3 VE 5)

- Yol Masrafı (md. 27-32)
- Gündelik (Yevmiye) (md. 33-43)
- Aile Masrafı (md. 44)
- Yer Değiştirme Masrafı (md. 45-47)

Harcırahın Unsurları: Madde 5- Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.



SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre «Harcırah» kavramı aşağıdakilerden hangisini içermez?

- a) Aile masrafını
- b) Yol masrafını
- c) Yer değiştirme masrafını
- d) Beslenme masrafını



## YOL MASRAFI: (MD. 27-32)

- Yurt içi
- Memuriyet mahalli içi
- Yurt dışı

Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutata (\*alışılmış, kullanılan) olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir. (6)





## GÜNDELİK (YEVMIYE): (MD. 33-43)

- Bu Kanun gereğince verilecek yurtiçi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur. (33)
- Bu Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur. (34) (\*\*2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32. maddesiyle, bu fıkrada yer alan "ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.)
- Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez.
- Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir. (39)



## SORU:

Memur A, 10.07.2023 tarihinde saat 10.10'da memuriyet mahallinden hareket edip geçici görevli olarak bir ilçeye gitmiştir. Memur A, görev bitiminden sonra aynı gün saat 17.20'de memuriyet mahalline dönmüştür. Bu durumda kendisine hangi ödeme yapılacaktır?

- a) Tam gündelik
- b) Yarım gündelik
- c) 1/3 gündelik
- d) 2/3 gündelik



## AİLE MASRAFI: (MD. 44)

- Aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.
- !!!!!!! Ancak, özel taşıt kiralınması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez.



## YER DEĞİŞTİRME MASRAFI: (MD. 45-47)

YURT İÇİ:

Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin YIRMİ KATI,
- b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin ON KATI (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin YÜZDE BEŐİ,  
Olarak hesaplanır.

■ Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir





# YER DEĞİŞTİRME MASRAFI:

## YURT DIŞI:

Yurtdışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtdışı gündeliğinin YİRMI KATI,
- b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtdışı gündeliğinin SEKİZ KATI (Bu miktar yurtdışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
- c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurtdışı gündeliğinin BİNDE YEDİSİ,

Olarak hesaplanır.

- **Yabancı ülkelerden dönüŐlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, aynı Şehirde ikamet eden her ikisi de memur veya hizmetli olan eŐlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.**



## SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre, bir memur ya da hizmetlinin harcıraha müstehak aile fertleri için ödenecek yer değiştirme masrafı, memur ya da hizmetlinin yurt dışı gündeliğinin kaç katını aşamaz?

- a) 8
- b) 20
- c) 32
- d) 40



## SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre memur veya hizmetlinin yurt içinde yer değiştirme masrafının hesabıyla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- a) Harcıraha müstehak aile fertleri için hesaplanacak tutar memur veya hizmetlinin yurtiçi gündeliğinin otuziki katını aşamaz
- b) Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için memur veya hizmetlinin yurtiçi gündeliğinin sekiz katı olarak hesaplanır
- c) Her kilometre veya deniz mili başına, memur veya hizmetlinin yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde onu olarak hesaplanır
- d) Memur veya hizmetlinin kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı olarak hesaplanır



## HESABA ESAS MESAFE:

- Yurtiçinde, iki mahal arasında mutat olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,
- Yurtdışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek mesafeler,  
Esas tutularak bulunur.





## SORU:

Görevlendirme ile Ankara'dan Antalya'ya gidecek olan bir memura 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında ödenecek olan harcırah hesaplanırken aşağıdaki mesafelerden hangisi esas alınır? (Ankara Antalya arası yaklaşık 480 km'dir)

- a) 200 km kuş uçuşu mesafe
- b) En ucuz otobüs firmasının gittiği ortalama mesafe
- c) 400 km toprak köy yolu mesafesi
- d) 470 km bilinen kara yolu mesafesi



## HESABA ESAS AYLIK:

### MEMUR VEYA HİZMETLİ

- Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1 - 4 ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.
- Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.
- Terfi suretiyle atananların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.



# HESABA ESAS AYLIK:

## MEMUR VEYA HİZMETLİ OLMAYAN

- Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.
- Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.
- Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.
- Henüz rütbe almamış askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri göz önünde bulundurulmak suretiyle ödenir.



## YEVMIYE (GÜNDELİK) ÖDEMESİNDE SÜRE HESABI:

- Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:
  - a. Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.
  - b. Yurtdışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.





## ÖRNEK:

Gündeliği 60-TL olan bir memur, 200 gün boyunca bir yerde görevlendirilirse:

Yurt içinde:

- İlk 90 gün için –  $60 \times 90 = 5400$ -TL
- İkinci 90 gün için -  $(60 \times 2/3) \times 90 = 3600$ -TL
- Son 20 gün = ???

Yurt dışında:

- İlk 180 gün için  $60 \times 180 = 10.800$ -TL
- Kalan 20 gün için  $(60 \times 2/3) \times 20 = 800$ -TL



## SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri gereğince yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için geçici görevle görevlendirilen aynı şahsa, görev mahalline varış tarihinden itibaren azami kaç gün için tam gündelik ödenir?

- a) 30
- b) 60
- c) 90
- d) 180



## İLK BÖLÜM KISA-HIZLI TEKRAR!!

- Harcırahın unsurları 4 tanedir. Bunlar: yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı. İlgili, bunlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabilir.
- Harcırah hizmetin yapıldığı kurumun bütçesinden ödenir.
- Harcırah hesabında memurun fiilen almakta olduğu aylık derecesi esas alınır. Terfi suretiyle atananların harcırahı da terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.
- Yer değiştirme masrafı yurt içinde: 20-10-40-%5, yurt dışında: 20-8-32-%o 7
- Memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez.
- Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.
- Yurtiçi yevmiye, ilk 90 gün için tam, takip eden 90 gün için 2/3 oranında ödenir. Yurt içinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemez.
- Yurt dışında ise ilk 180 gün tam, takip eden günlerde 2/3 oranında ödenir.



## ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER:

*Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:*

**Madde 48 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/22 md.)**

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

*Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:*

**Madde 49 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/23 md.)**

Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

**(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/16 md.)** Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yurtiçi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutat taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır.





*Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı:*

**Madde 50 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/24 md.)**

Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir. <sup>(3)</sup>

- (1) 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "kısmı," ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı şehirde ikamet eden" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.
- (2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının görüşü alındıktan sonra Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.
- (3) Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddenin 2 nci fıkrasına bakınız.

**1. (Değişik: 16/ 6/ 1983 - 2851/ 7 md.)** Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.

2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.
3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimleri.
4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.
5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel.

Orman sınırlama komisyonları ile kadastro ve tapulama komisyonlarının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanunun 8 nci maddesinin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.





*Misafir ve Ziyaretçilere:*

**Madde 51 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/25 md.)**

Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak yahut başka bir resmi görevle Türkiye'ye gelen yabancılara refakat etmekle görevlendirilen memurlara, memuriyet ve aslı sıfatları ne olursa olsun ilgili makamlarca verilecek görev emirlerinde belirtilen refakat şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için yaptıkları masraf ödenerek başkaca harcırah verilmez. Ancak, misafir ve ziyaretçilere katılmak veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenler ile bunlardan ayrıldıktan sonra asıl memuriyet mahalline dönenlere gidiş ve dönüşleri için bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündelik verilir.

*Harcırahlarını diğer kanun hükümlerine göre alanlar:*

**Madde 52 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/26 md.)**

7201 sayılı Tebliğat Kanununun 4 ncü, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun değişik 21 nci, 492 sayılı Harçlar Kanununun değişik 34 ncü ve 70 nci maddelerinde yazılı hallerde hakim, adliye memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına bu Kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

**Madde 53 –** Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekaletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre müştereken tesbit olunur. <sup>(1)</sup>

*Dışişleri Vekaleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol:*

**Madde 54 –** Daimi bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 ncı madde esasları dahilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekları Dışişleri ve Maliye Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "nizamnamelerle" ibaresi "müştereken" şeklinde değiştirilmiştir.



*Cenaze nakil masrafları:*

**Madde 55** – Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teçhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarki fıkra hükmü uygulanır.

*Harcırah alabilmek için müracaat müddeti:*

**Madde 56 – a)** (...) <sup>(1)</sup> açıkta kalan ve vekalet emrine alınan memurlara (...) <sup>(1)</sup> vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çekilmek suretiyle vekalet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat aflı ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) **(Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)**

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

*Harcırahın sureti tediyesi:*

**Madde 57** – Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza davalarında mezkûr maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkan bulunmayan hallerde, bunlar, bilahara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekaleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askeri Muhakeme Usul Kanununun 281 inci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dava ve ihtilafın tetkiki sırasında, gerek alakalılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayrı Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilahara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alakalılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

**Madde 58 – (Mülga: 13/12/1960 - 159/8 md.)**

*Harcırahın sureti tediyeye ve mahsubu:*

**Madde 59 – (Değişik birinci fıkra: 16/6/1983 - 2851/8 md.)** Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler (...) <sup>(1)</sup> aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.





Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kağıtları esas tutulur. Bu beyan kağıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malûmat gösterilir.

Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire amirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükelleftirler.

Vakı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müspite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkansızlığın sebepleri ile vakı masrafın hesabı alakadar tarafından mensup olduğu daire amirine yazılı olarak bildirilir. İmkansızlık sebepleri dairesince varit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fıkr gereğince derhal iade edilmıyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrada yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

*Hilafi hakikat beyanname verenler:*

**Madde 60** – Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde-maddi hatalar hariç-hilafi hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

**Madde 61** – Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için haczedilemez.





# SORU - ÇÖZÜM

**Diyanet-SenTV**

SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre tahakkuk edecek istihkakın miktarını artıracak şekilde hilafı hakikat beyanname verenlerin fazla aldıkları harcırah hangi Kanun hükümlerine göre tahsil edilir?

- a) Borçlar Kanunu
- b) İcra ve İflas Kanunu
- c) Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- d) Türk Ceza Kanunu





## SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine kaç gün içinde hareket etmeyenler aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar?

- a) 60
- b) 45
- c) 30
- d) 15



SORU:

6245 sayılı Harcırah Kanununa göre, arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimlerine aşağıdaki ödemelerden hangisi yapılır?

- a) Arazi üzerinde çalıştıkları günler için yevmiye ve yol masrafı ödenir.
- b) Maliye Bakanlığınca vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık kadro derecelerine göre hak etmiş oldukları yurt içi gündeliklerinin 1/3 ü oranında günlük tazminat ödenir.
- c) Bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir.
- d) Kadastro ve tapulaması yapılan arazi sahiplerinin yatırmış oldukları yollukların yarısı bütçeye gelir kayıt edilir, kalan yarısı da görevlilere harcırah olarak ödenir.



Diyanet-SenTV

**1.** Aşağıdakilerden hangisi tarafından, 6245 sayılı kanun kapsamında harcırah ödenmez?

- A. Genel yönetim kapsamındaki daireler
- B. Mülhak bütçeli idareler
- C. Özel kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller
- D. Türk Havayolları Anonim Ortaklığı
- E. Hususi bütçeli idareler



**2. 1. Köy bütçeleri**

II. Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı

III. Adalet Bakanlığı

---

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamı dışındadır?

- A. Yalnız I
- B. I ve II
- C. II ve III
- D. Yalnız II
- E. Hepsi



**3.** 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre Cumhurbaşkanının seyahat masraflarına ilişkin olarak hangisi doğrudur?

- A. Yurt içi ve yurt dışı gündeliği tam olarak ödenir
- B. Hem yolluk hem de gündelik ödenir
- C. Ödeme yapılmaz
- D. Yurt içi ve yurt dışı tüm masrafları Harcırah Kanununa tabi olmaksızın ödenir
- E. Gündelik miktarı bütçe kanunlarıyla belirlenir





**4.** 6245 sayılı kanunda yer alan tanımına göre, “Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, ....., aile masrafı ve ..... birini, birkaçını veya tamamını, ifade eder.”

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. Gündelik – beslenme masrafı
- B. Gündelik – yevmiye
- C. Yer değiştirme masrafı – çocuk yardımı
- D. Gündelik – yer değiştirme masrafı
- E. Yer değiştirme masrafı - tazminat



**5.** Aşağıdakilerden hangisi, 6245 sayılı kanuna göre aile fertleri arasında yer almaz?

- A. Bakmakla yükümlü olunan anne
- B. Bakmakla yükümlü olunan boşanılmış olan eş
- C. Bakmakla yükümlü olunan baba
- D. Bakmakla yükümlü olunan kız kardeş
- E. Bakmakla yükümlü olunan erkek kardeş



**6.** Aşağıdakilerden hangisinin memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla bütün masrafları Harcırah Kanunu hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir?

- A. Cumhurbaşkanı
- B. Erbaş ve erler
- C. Rütbeli askerler ile askeri öğrenciler
- D. Bakanlar
- E. Milli sporcular



**7.** Aşağıdakilerden hangisi 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında harcırah verilecek kimselerden değildir?

- A. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memur
- B. Milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu
- C. Vazifesinden cezaen ayrılan hizmetli
- D. Kanun kapsamına giren kurumlarda fahri olarak çalışanlar
- E. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertleri



**8.** Aşağıdakilerden hangisi 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında harcırah verilecek kimselerdendir?

- A. Sevk edilen hükümlü veya tutuklu
- B. Askerlik yapan erler
- C. Birlik halinde yabancı memlekete gönderilen TSK mensupları
- D. Açığa alınan memurlara ve aile fertlerine
- E. Yurt içinde öğrenim gören askeri öğrenciler





**9.** Aşağıdakilerden hangisi 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre harcırahın unsurlarından değildir?

- A. Yol masrafı
- B. Yevmiye
- C. Yer değiştirme masrafı
- D. Aile masrafı
- E. Yemek masrafı



**10.** “Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması ..... olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.”

Yukarıdaki hükümde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. Mutat
- B. Kısa
- C. Düşük maliyetli
- D. Muayyen
- E. Uygun



**11.** 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre, harcırah hesabında esas tutulacak aylıklara ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Hizmetlilerin harcırahı fiilen almakta oldukları aylık üzerinden hesaplanır.
- B. Harcırahın verilmesinde memurun bir üst dereceli kadro aylığı esas alınır.
- C. Hizmetlilerin harcırahı memur maaş katsayısı üzerinden hesaplanır.
- D. Memurlara verilecek harcırahta fiilen almakta oldukları aylık maaş miktarı esas alınır.
- E. Terfi suretiyle atananların harcırahı terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.



**12.** 6245 sayılı kanuna göre hizmetlilerin harcırahı (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) kaçınıcı derecedeki memurlara verilen miktarı hiçbir suretle geçemez?

- A. Birinci
- B. İkinci
- C. Üçüncü
- D. Dördüncü
- E. Beşinci



**13.** Memur veya hizmetli olmayanların harcırahına dair aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.
- B. İlgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere dördüncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.
- C. Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında ilgili madde hükmü uygulanmaz.
- D. Henüz rütbe almamış askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında buldukları sürece kendilerine üstegmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir.
- E. Maddede yazan usul, sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmemiş olan kimseler hakkında da uygulanır.





**14.** “Daimi vazife harcırahı: Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, ..... mahallinden; Muvakkat vazife ile veya vekaleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere ..... mahallinden; İtibaren verilir.”

Yukarıdaki hükümde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A. Eski memuriyetleri - Yeni memuriyetleri
- B. Yeni memuriyetleri - Eski memuriyetleri
- C. Eski memuriyetleri - Eski memuriyetleri
- D. Yeni memuriyetleri - Yeni memuriyetleri
- E. Eski ve yeni memuriyetleri - Eski ve yeni memuriyetleri



**15.** 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre Uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Mensuplarına verilecek harcırahın esasları ve miktarı kim tarafından tespit olunur?

- A. Cumhurbaşkanı
- B. Maliye Bakanlığı
- C. Bütçe Kanunu
- D. Milli Savunma Bakanlığı
- E. TBMM



**16.** Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup olup da hava değişimi maksadıyla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, ....., ....., .....müştereke tespit olunur.

Yukarıdaki hükümde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A. Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı
- B. Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- C. Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- D. Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- E. Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı



**17.** Harcırah Kanunu'na göre Yurt içinde ve dışında tertip edilen milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri kim tarafından tespit edilecek esaslar dairesinde ödenir?

- A. Maliye Bakanlığı
- B. İçişleri Bakanlığı
- C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
- D. TBMM
- E. Cumhurbaşkanı



**18.** Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde görevlendirilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu il sınırları dışına çıkan erbaş ve erlere verilecek gündeliği tespit edecek olan merciler aşığıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A. Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- B. Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- C. Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı
- D. Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı
- E. Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı





**19.** 6245 sayılı Kanun gereğince verilecek yurt içi gündeliklerinin miktarı her yıl ne ile tespit olunur?

- A. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- B. Bütçe Kanunları
- C. Yönetmelik
- D. Bakanlar Kurulu
- E. Maliye Bakanlığının uygun görüşü



**20.** 6245 sayılı Kanun gereğince verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı nasıl tespit olunur?

- A. Bütçe Kanunları ile tespit olunur.
- B. Gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Cumhurbaşkanınca tayin olunur.
- C. Gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Bakanlar Kurulunca tayin olunur.
- D. Gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle Maliye Bakanlığınca tayin olunur.
- E. Gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle TBMM tarafından tayin olunur.

